

Welnu — Groen verklaart tot tweemaal toe in het genoemde geschrift, gericht aan zijn buitenlandse vrienden, waarin hij mededeelt, hoe er een breuk is gekomen tussen hem en velen van zijn vrienden, hoezeer hij teleurgesteld is en hoe zijn arbeid voor kerk en school scheen mislukt te zijn, dat dit geschiedt en deze teleurstelling werd veroorzaakt doordat het wezen der kerk niet meer wordt gezien. In het woord vooraf zegt hij: zoo het onmogelijk schijnt, althans voor dit moment, geneezing te brengen in de verwar- ring, die onder ons heerscht, en die tot zoo betreuren- waardige gevolgen leidde voor de godsdienstige en zedelijke belangen onzer natie, dan ligt die onmogelijk- heid, mijns inziens, vooral hierin, dat er zulk een ernstig meeningsverschil is omtrent het wezen, de natuur der kerk — sur la nature de l'Eglise — tus- schen diegenen, die, verbonden door den band des geloofs, langen tijd konden samenwerken in broeder- lijk accord.

En aan het eind van zijn studie constateert hij nog- maals: als wij geloovigen den strijd — toen de strijd om de school, want het werkje van Groen kwam uit in 1860 — verloren, dan was dit niet door de kracht van den tegenstander, maar door de tweedracht der christenen en de oppositie van onze vrienden. Het zijn bovenal de dwalingen omtrent de natuur der kerk, die, doende miskennen de legitimiteit en de opportuni- teit van onze pogingen, geleid hebben tot een resul- taat, onberekenbaar naar zijn wezen en naar zijn duur.

En was nu de conclusie: omdat ik deze ervaring heb opgedaan en eenheid wil, besloot ik, dat, zoolang ik in de partij nog iets te zeggen heb, er over de ker- kelijke kwestie en over dogmatische geschillen — dus over de kerk en haar belijdenis — niet meer gesproken zal worden?

Dat zegt een opvolger van Groen.

Maar Groen zei: wij zullen er nu eens extra over spreken, en hij getuigde voor ons volk en voor de christenheid in Europa, opdat men weer weten mocht wat de kerk is en wat haar belijdenis voor gansch het leven beteekent.

Ja — laat men Groen ijverig bestudeeren.

Met hartelijke groeten en heilbiede uw toegenegen MARNIX.

Beroepente: Goes, Eindhoven, Zuidwolde en Middelburg, cand. H. J. de Vries te Zuidhorn. Zwolle voor den missionairen arbeid op Oost-Soemba, J. P. v. d. Stool te Groningen.

Aangenomen naar: Zaik, cand. R. te Velde te Stadskanaal. Schiebroek-Hillegersberg, G. Hagens te Leeuwarden.

Bedankt voor: Tiel-Zaltbommel, A. Hordijk te Loenen a. d. Vecht, Rotterdam-Z., G. A. Hoekstra te Bedum.

Appingedam, Berkum, Daarlerveen, Garrelsweer, Gortin- chem, Haren-Onnen, Mildam, Minnertsma, N. Leuzen- Den Ham, Oudebildt, Rozenburg, Pieterburen, Pijn- acker, Valthermond, Waardhuizen, Zoetermeer en Zwart- sluis, R. te Velde te Stadskanaal.

— ANNA PAULOWNA. Op 25 Jan. nam Ds J. Blok- land in den middagdienst afscheid van zijn gemeente, we- gens het vertrek naar Rotterdam.

De Bl. bepaalde de gemeente bij 2 Corinth 4:5-7. We zagen de hoogheid van het ambt, als in dienst staande van den Goddelijken Zender, maar ook de zwakheid van den prediker. Tenslotte wees Ds op den schat in nar- den vaten.

Tot de gemeente richtte hij zich aldus: Het aarden vat gaat nu weg, maar de schat, het Woord van God, dat blijft, het behoudt zijn kracht, en geeft u de troost, ook nu, en straks in de toekomst.

Na deze predikatie sprak namens den Kerkeraad en ge- meente br. H. v. Bostelen. Onze bezittingen zijn nu 2 collectezakjes, een Liturgie en een Bijbel. Toen U hier kwam, was 't bezit een flink Kerkgebouw, Pastorie en Verenigingsgebouw. Maar ge- lukkig mogen wij spreken over „zegen“, dien God ons schonk.

Want het spreken over „zegen“ is dit, dat we mogen op- merken den Grooten God, die U en ons de kracht gaf, om zich vrij te maken van Synodale hiërarchie.

Na dezen sprak Ds Tollenaar namens de classis Zaan- dam-Alkmaar en als consultant. Deze dankte Ds Blokland, ook voor het werk in de classis verricht.

In dezen dienst was ook aanwezig den Eerw. Heer Boon, evangelist der Ned. Herv. Ev. Ds Blokland sprak ook een woord tot hem, vermeldende diens Patronaat, toen wij verstoten waren. U hebt ons geholpen, door elke week af te staan dit vergaderlokaal.

— HILLEGERSBERG-STRAATWEG. Deze Kerk heeft met de Kerk van Schiebroek-Hillegersberg-Centrum een overeenkomst aangegaan, krachtens dewelke de predikant van laatstgenoemde Kerk hulpdiensten in den rustigen zin voor de Kerk van Hillegersberg-Straatweg zal ver- richten.

— „PRO REGE“ TE ENSCHEDE. Daar het 3 April a.s. vijftienvijftig jaar geleden is, dat de J.V. op G. G. „Pro Rege“ te Enschede werd opgericht, is er een commissie samengesteld om dit feit op waardige wijze te herdenken. Zij doet daarom een beroep op alle Oud-leden van deze J.V., om dit jubileum in een gezellig samenzijn te geden- ken, hetwelk gehouden wordt D.V. op 3 April a.s. 's avonds 7.30 uur, in Zaal Dijkstra, Bekerstraat te Enschede.

De Oud-leden, welke dien avond in onzen kring wen- schen mee te maken, worden om organisatorische reden verzocht hun naam en adres vóór a.s. 21 Maart op te geven.

Namens de Commissie: G. Luiten, Kulpersdijk 392, Enschede.

— BUREAU SCHEPS EN TRAGIEK-VERHAALTJES. Het Bureau-Scheps (persbureau) haalt een stukje aan van een „landgenoot“ (amerikaansch burger evenwel), den predikant der Chr. Ref. Church in Amerika, ds van Hal- sema. Toen deze Amerikaan, pas teruggekeerd van een in- spectie der Vrije Universiteit, op de boot in Aug. 1944 mij ontmoette, was zijn eerste invitatie: kom eens op visite. Toen ik vroeg: maar die krantenartikeltjes dan, die zelden: in Amerika geen Van Dijk (geen Schilder-representative), was het antwoord: nu ja, ik zie dit niet persoonlijk, maar

kerkelijk. Toen ik zeide: ik ook, en 't was u w eigen pen, in uw eigen blad, die zoo schreef, gaf hij ten bescheid: wat kranten zeggen, dat spreekt nog „de kerk“ niet. Toen ik daarna hem toonde het artikelje van het synodaal comité der Chr. Ref. Ch., waar dat comité precies het- zelfde zei als Van Halsema's (toch wel erg officieele) blad, was het antwoord: ja, dat hebben ze gedaan, toen ik er niet was (ds v. H. was n.l. voorzitter van dat comité, als ik me niet vergis), in elk geval lid. Toen daarna ik ervoor bedankte, te komen praten uitsluitend in besloten kring (zooals de synodocraten wel deden, die niet voor den dag durven komen), schreef diezelfde ds v. H. een stukje in zijn blad, waarop ik breed antwoordde in The St. Bearer. Daarop heeft hij nooit geantwoord. Al- leen heeft hij, toen eens een zeer sympathiek blad van de Prot. Ref. Ch. (Concordia) van een paar samenkomsten in een bepaald gedeelte van Amerika (waar slechts kleine gemeenten zijn) had geconstateerd, dat men daar de leden van de Chr. Ref. Ch. niet uit hun indolente wakker kon krijgen, en dat dus die samenkom- sten aldaar (!) soms (!) maar matig bezocht waren, eenen moed gegrepen, de schaar in die paar woordjes ge- zet, net gedaan, alsof wat van enkele der in een be- paalde streek belegde vergaderingen gold, over heel de linie werkelijk was. En zoo het bureau Scheps aan copie geholpen, die „kerknieuws“ heet..... en concludeert: tra- giek eener reis.

Terwijl er voor werkelijk kerk-nieuws, in wat de bladen gepubliceerd hebben onzerzijds, genoeg knipsels te geven zouden geweest zijn.

Als soms de heer Scheps meent, dat men op zulke gronden de tragiek van een reis constateeren kan, terwijl ik mijnerzijds geloof, dat het doel wel bereikt is, tobt hij dan nooit over het probleem, hoeveel menschen een tweede maal kwamen luisteren bij synodocratische spre- kers in sommige plaatsen?

Overigens mag de heer Scheps wel weten, dat er een hoongelach is opgegaan in Amerika over menschen als die hij citeert, om hun wel en niet citeeren; vooral toen ze- laren, dat het „rechte licht“ over de Nederlandsche zaak hun opgegaan was? Waaruit? Uit de Acta van de syn- odes van de formatie, die geen plaats heeft voor h.v. „cand. Schilder“? Uit zulke Acta haalt immers een man, die hun opstellers vertrouwt, zijn „rechte licht“? Welnen: uit een besloten vergaderingetje, waar de synodocraten uit Nederland zelden: mondje toe, jij hoort, jij hoort, wat een ander niet hoort. Toen, herzeg ik, ging er een hoon- gelach op.

Niemand ontkent, dat de hiërarchie in de Chr. Ref. Ch. reeds nu veelzins gemakkelijk werk heeft. Maar als de heer Scheps zijn tragiek-berichtjes als zoo distilleert, wel, dan worden wij bijna komisch: we verklaren heel rustig, dat als de synodocratische leiders, die er waren, enkele tien- tallen hebben bereikt van de Chr. Ref. Church, om met hen te spreken over de „Nederlandsche kwesties“, en dit in het donker, wij er vele honderden hebben bereikt, in het openbaar.

Overigens vind ik het tragische elders: ik vind het tra- gisch, dat de leden, met wie de heer Scheps avondmaal viert, reeds enkele jaren na hun kerk-reddend (!) werk zoo benauid als een wezel zijn om erover te praten in het openbaar. Ze hadden moeten zeggen: halleluja, prijst den Naam des Heeren, en vertelt met ons de groote werken Gods in Nederland, o Amerikanen. Komt, gaat met ons, en doet als wij.

Tragiek, meneer Scheps? Die is er, als u avondmaal viert en naar uw preekstoel strompelt. Want u gelooft zelf niet, dat de Heere cand. Schilder daar niet op zien wil. K. S.

Onze God en Vader nam heden tot Zich in Zijn heer- lijkheden, onze lieve Vrouw en Moeder

CORNELIA S. D. WESTERHUIS,

in de ouderdom van bijna 50 jaar. Moeilijk kunnen wij haar missen. Zij heeft haar wens verkregen!

H. BRINK, NEL, KLAAS, ARIDA, JOOP, JAN, HENK, DICK, ALBERT, BEPPIE, DINIE, NETTIE.

Krommenie, 18 Febr. 1948. Pastorie Geref. Kerk.

Voor de vele blijken van be- langstelling en medeleven, on- dervonden bij het overlijden van mijn innig geliefden Echt- genoot, onzen geliefden, zorg- samen Vader en Grootvader, den Heer

H. J. KOUWENHOVEN, betuigen wij hierdoor onzen hartelijken dank.

Uit aller naam:

C. KOUWENHOVEN— VAN NEUREN.

Voorburg, 19 Februari 1948. Oosteinde 102.

HET RIJKE WOORD

door Dr M. B. VAN TVEER, is nog verkrijgbaar. f 4.25 in prachtband en omslag. Bestel het bij Uw boekhandel of bij de uitgeverij Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes.

Bod gevraagd boven f 150.— op

CALVIJN COMMENTAAR

in 12 delen: (Nederlands): Ge- nesis 1 en 2 door S. O. Los; Psalmen 1-2; Jesaja; Jeremia; Ezechiel; Mattheus—Marcus— Lucas in 2 dl.; Handelingen; Zendbrieven in 2 dl. Uitsteken- de staat. Bij voorkeur aan theo- loog. Brieven onder No. 318, Bureau „De Reformatie“, Goes.

Copieërinrichting „ECCLESIA“ Kon. Emmakade 194 DEN HAAG Telefoon 39.84.92 vervaardigt Uw Gestencilde Kerkbladen Vraagt proefnum- mers en prijs.

WIJ ZIJN LEVERANCIERS van

Avondmaalserviezen

en

Dooptvonten

in ZILVER en in GERO-TIN

(Gero-tin is zuiver tin en daarom duurzaam)

Vraagt vrijblijvend prijsopgaaf.

L. GEUSEBROEK & ZOON JUWELIERS, WEIMARSTRAAT 303—305, Telefoon 337822, DEN HAAG.

Voorlichtingscommissies, attentie!

Op veler verzoek stellen we overdrukken beschikbaar van de artikelen van Prof. VEENHOF in „De Reformatie“ over Ds FEENSTRA'S „GELOOFSBELIJDENIS“. Zeer geschikt voor verspreiding!

De prijs van deze brochure van 16 pagina's bedraagt bij een minimum van 25 exemplaren 6 cent per stuk, te voldoen bij vooruitbetaling op Post. 406040 „Bureau De Reformatie“ te Goes.

VERSCHEENEN:

Wat is Christelijk Gereformeerd?

door Ds J. H. VELEMA, Chr. Geref. pred. te Bunschoten.

De schrijver behandelt in dit boek van 150 pag., na gewezen te hebben op de actualiteit van de vraag, het antwoord uit de geschiedenis, geeft vervolgens een brede omschrijving van de leer der Chr. Geref. Kerk, staat nader stil bij de Chr. Geref. prediking, om ten- slotte zijn antwoord te formuleren ten aanzien van het persoonlijk leven, het kerkelijk leven in de wereld.

UITGAVE VAN HET DS H. JANSSEN-FONDS, Anna van Burenlaan 73, HAARLEM, Postgiro 514322. Prijs f 1.50.

Bestellingen bij voorkeur per giro.

Biedt zich aan:

VERPLEEGSTER

met kraamaantekening, waar hulp aanwezig is. Brieven onder No. 317, Bureau „De Reforma- tie“ te Goes.

VACANTIE — WONINGRUIL

Wie ruilt van 1—15 Augustus, ev. geheele maand Aug. met ons? Liefst aan zee. 7 à 8 bed- den. — K. WIERSEMA, Soest, Telefoon 2408.

HET KAARTSYSTEEM voor Kerkelijk Gebruik

is weer verkrijgbaar. Ook zijn in beperkte hoeveelheid voorradig de

KARTONNEN KAARTENKASTJES voor ruim 800 kaarten

Vraag Uw boekhandelaar of den uitgevers Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Giro 36000.

Gevraagd: een flinke

MEUBELSTOFFEERDER.

Bekend met clubwerk.

Firma ZWAAGMAN, Meubel- fabriek, Sneek, Tel. 2831.

LAAT NU UW JAARGANG „DE REFORMATIE“ INBINDEN

f 3.— per jaargang.

Register wordt bijgeleverd.

BOEKBINDBERIJ VAN KUIJK Zalmstraat 1 — Scheveningen

Zojuist verscheen:

GELOVEN

en

BELIJDEN

door

Ds H. MEULINK

In korte trekken wordt hierin behandeld de Gereformeerde Geloofsleer

Voor jong en oud een prac- tische handleiding. Ook voor studieverenigingen.

Handboekje bij de Catechisatie

56 pagina's — f 1.25

Uitg. J. BOERSMA Enschede